

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea Academiei de Științe a Moldovei Facultatea Științe Socioumanistice			Denumirea cursului: Antropologia culturii Codul cursului în planul de studii: F.02.O.011				
Nivelul calificării ISCED: 6 Domeniul de formare profesională: 221 Filosofie Specialitatea: 221.1 Filosofie			Catedra responsabilă de curs: Limbi și literaturi Titular/Responsabil de curs: Tatiana Poțîng, dr. conf., univ. int.				
Total ore			Număr de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare	Număr de credite
total	contact direct	studiu individual	curs	seminar	laborator		
120	60	60	45	15	0	E	4

Descrierea succintă a corelării cursului cu programul de studii

Cursul *Antropologie culturală* se predă studenților anului întâi de la facultatea Științe socioumanistice. În componența sa fundamentală cursul își propune să asigure inițierea în problematica de bază a antropologiei culturale, dar și a disciplinelor înrudite (folclor, etnologie, etnografie) și urmărește o abordare socio-culturală a omului în evoluția lui, a relațiilor de rudenie și de alianță, a primelor forme ale vieții sociale și religioase precum și apariția normelor culturale. În contextul antropologiei aplicate, cursul *Antropologie culturală* trece în revistă principalele repere teoretice ale etnologiei naționale, descrie elementele definitorii de cultură tradițională românească, riturile de trecere, obiceiurile calendaristice, mitologia populară. Pornind de la interferența proceselor culturale actuale cu noile forme de comunicare, cursul oferă viitorilor specialiști filologi și filozofi reperele teoretice necesare pentru înțelegerea fenomenului cultural contemporan.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe generale:

- Capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații diverse;
- Capacitatea de a urmări și a evalua argumentele aduse de alții și de a descoperi esența acestor idei;
- Abilitatea de a utiliza și a manipula tehnologiile informaționale;
- Capacitatea de a reflecta critic asupra obiectului și scopului învățării; Capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite;
- Capacitatea de a lucra în mod cooperant și flexibil în cadrul unei echipe; Abilitatea de a înțelege culturi și tradiții străine în vederea promovării multiculturalismului.

Competențe specifice:

- Generalizarea cunoștințelor din domeniul științelor socio-umane;
- Analiza și sinteza diverselor teorii și opinii în etnologie, folclor;
- Determinarea relațiilor interdisciplinare și evidențierea utilității lor;
- Utilizarea principiilor și metodelor standard în rezolvarea de probleme tipice domeniilor Limbi și literaturi și Filozofie;
- Comunicarea ideilor, problemelor și soluțiilor din domeniul științelor socio-umane atât într-un mediu specializat, cât și în unul nespecializat;
- Formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii în domeniul antropologie culturală, literatură populară orală;
- Demonstrarea abilităților de analiză în luarea deciziilor în plan profesional;

Finalități de studii:

- utiliza instrumentarul teoretic în analiza unui fenomen de cultură tradițională;
- comenta principalele caractere distinctive legate de oralitate;
- comenta modul în care se întrepătrund aspectele materiale și cele spirituale ale culturii tradiționale românești.
- aplica mecanismele de analiză și interpretare a fenomenului cultural.
- să aprecieze locul și rolul antropologiei culturii în procesul de cunoaștere;
- să plaseze și să evalueze corect cultura tradițională în raport cu cea națională;
- să evalueze și să comenteze transformările pe care le suportă cultura în relație cu alte fenomene sociale;

Condiții prerechizit: pentru studierea cursului *Antropologie culturală* este necesară parcurgerea nivelului 3, conform ISCED – bacalaureat.

Teme de bază: Istoricul antropologiei. Curente și orientări teoretice. Concepte fundamentale în antropologia culturală. Cultura ca domeniu existențial și ca domeniu de cercetare. Cultură și civilizație. Cultura de masă. Industrie și politici culturale Conflictul dintre culturi/comunicarea interculturală. Aculturația. Limbă și cultură.

Conceptul de etnie. Structurile sociale în comunitățile tradiționale. Rudenia. Ocupațiile și relații economice în comunitățile tradiționale. Cultură, religie și religiozitate. Mentalități mono și politeiste. Gândire magică și religie. Mitul. Imaginarul mitic și religios. Totem, Mana și Tabu.

Strategii de predare-învățare: prelegeri interactive, activități în grup, platforma MOODLE, proiecte, consultații.

Strategii evaluare:

Evaluare realizată prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii etc. Nota finală se constituie din: rezultatul evaluării finale (40%), evaluărilor curente (40 %), evaluare calității lucrului individual al studentului (20%) pe parcursul semestrului, inclusiv portofoliul, participare la discuții, prezentări, activitatea la seminare etc.

Bibliografie selectivă:

1. Achim Mișu, *Antropologie culturală*, Ed. Napoca Star, Cluj, 2000.
2. Andrei Oișteanu, *Ordine și Haos, Mit și magie în cultura tradițională românească*, Iași, Ed. Polirom, 2004.
3. Arnold van Gennep, *Riturile de trecere*, Iași, Polirom, 1996.
4. Claude Dubar, *Criza identităților. Interpretarea unei mutații*, Ed. Știința, Chișinău, 2003.
5. Claude Lévi-Strauss, *Antropologia structurală*, Editura Politică, București.
6. Gail Kligman, *Nunta mortului, Ritual, poetică și cultură populară în Transilvania*, Iași, Polirom, 1998.
7. Gilbert Durand, *Aventurile imaginii*, Ed. Nemira, București, 1999.
8. Grigore Georgiu, *Filosofia culturii, Cultură și comunicare*, comuncare.ro, 2012.
9. Jean Delumeau, *Religiile lumii*, Ed. Humanitas, București, 1993.
10. John Tomlinson, *Globalizare și cultură*, Ed. Amarcord, Timișoara, 2002.
11. Martin Segalen *Etnologie. Concepte și arii culturale*, ed. Amarcord, Timișoara. 2002.
12. Mircea Eliade, *Sacral și profanul*, București, Humanitas, 2005.
13. Mircea Eliade, *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, Ed. Humanitas, București, 1995.
14. Mihai Pop, *Obiceiuri tradiționale românești*, București, Univers, 1999.
15. Nicolae Panea, *Antropologia culturală și socială*, Ed. Omniscope, Craiova, 2000.
16. Nicolae Panea, *Zei de asfalt. Antropologie a urbanului*, Ed. Cartea românească, București, 2001.
17. Nicolae Constantinescu, *Etnologia și folclorul relațiilor de rudenie*, București, Ed. Univers, 2000.
18. Otilia Hedeșan, *Lecții despre calendar*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2005.
19. Paul Ricoeur, *Memoria, istoria, uitarea*, Editura Amarcord, Timișoara, 2001.
20. Rene Girard, *Țapul ispășitor*, Editura Nemira, București, 2000.
21. Roger Caillois, *Mitul și omul*, Ed. Nemira, București, 2000.
22. Robert Deliege, *O istorie a antropologiei*, Chișinău, Cartier, 2007.
23. Silviu Angelescu, *Mitul și literatura*, București, Univers, 1999.
24. Șerban Văetiși, *Noile teorii etnografice și conceptul de descriere a culturii*, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, 2008.
25. Vasile Tudor Crețu, *Ethosul folcloric – sistem deschis*, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2014.
26. <http://www.e-antropolog.ro/2010/12/descantecul---rit-si-ritual-in-dobrogea-in-perspectiva-multietnica/>.

Data

Semnătura